

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 334/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Vierou Strakovou, advokátkou, Námestie legionárov 5, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Svk/28/2024 z 19. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) sp. zn. 5Svk/28/2024 z 19. decembra 2024 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť najvyššiemu správnenmu súdu na ďalšie konanie a domáha sa priznania náhrady trov spojených s podaním ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa správnou žalobou Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) doručенou 19. decembra 2022 domáhal zrušenia rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelárie Prešov (ďalej len „CPP“) č. KaPO/21231/2022, ČRZ: 126780/2022 z 9. novembra 2022 (ďalej len „rozhodnutie CPP“) o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci vrátane predbežného neposkytnutia právnej pomoci a vrátenia veci CPP na nové prejednanie a rozhodnutie.

3. Keďže od 1. júna 2023 začal svoju činnosť Správny súd v Košiciach (ďalej len „správny súd“), na ktorý prešiel výkon správneho súdnictva aj z krajského súdu, už správny súd následne vydal

uznesenie č. k. PO-3S/67/2022-162 zo 14. júna 2024 (ďalej len „uznesenie správneho súdu“), ktorým správnu žalobu sťažovateľa podľa § 98 ods. 1 písm. d) Správneho súdneho poriadku odmietol ako podanú oneskorene.

4. Proti uzneseniu správneho súdu sťažovateľ podal kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší správny súd napadnutým uznesením tak, že ju zamietol ako nedôvodnú. Najvyšší správny súd v napadnutom uznesení zamietnutie kasačnej sťažnosti odôvodnil tým, že jednak ako nedôvodnú [s poukazom na znenie § 10 ods. 5 tretej vety zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o CPP“)] vyhodnotil námietku sťažovateľa týkajúcu sa uplatnenia 15-dňovej lehoty na podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu CPP, pričom následne argumentoval, že z administratívneho spisu vyplynulo, že rozhodnutie CPP bolo sťažovateľovi v jeho poštovom priečinku uložené 16. novembra 2022. Podľa § 25 ods. 4 Správneho poriadku sa považovalo za doručené tretím dňom od jeho uloženia a to 19. novembra 2022. Ďalej uviedol, že od nasledujúceho dňa začala plynúť 15-dňová lehota na podanie správnej žaloby podľa § 10 ods. 5 zákona o CPP. Tá uplynula 5. decembra 2022, čo bol prvý pracovný deň po dni pracovného pokoja, na ktorý pripadol koniec tejto lehoty. Zároveň konštatoval, že správna žaloba sťažovateľa bola podaná e-mailom do elektronickej schránky krajského súdu až 19. decembra 2022, a teda nepochybne až po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Aj námietku sťažovateľa, že si poštový priečinok zriadil len preto, aby mu vôbec bolo možné doručovať písomnosti, vyhodnotil ako irelevantnú, pretože lehota plynie v závislosti od okamihu doručenia bez ohľadu na formu zákonného doručenia.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu namieta jeho nepreskúmateľnosť. Nesúhlasí s aplikáciou § 25 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), podľa ktorého v prípade doručovania zásielok do poštového priečinka sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia a ak si adresát písomnosť do 3 dní od uloženia nevyzdvihne, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel. Namietal aj závery kasačného súdu ohľadom momentu doručenia rozhodnutia CPP do ním zriadeného poštového priečinka. Napadnuté uznesenie podľa sťažovateľa neodpovedá na jeho argumentáciu, že je občanom bez trvalého pobytu, poštový priečinok je proti nemu hrubo zneužívaný a zriadil si ho kvôli tomu, že nemá adresu, tak, aby mu bola doručovaná pošta. Tvrdil, že v rámci konania nebol súdom vypočutý.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením.

7. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 358/2019).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením:

8. Ústavný súd v prvom rade pripomína, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (IV. ÚS 289/2025).

9. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že neodmysliteľnou súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (m. m. I. ÚS 167/2020). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 57/2019). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgiadis v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

10. Na tomto mieste je možné zopakovať, že sťažovateľ najvyššiemu správne súdu vytýkal primárne to, že sa v napadnutom uznesení odvolával na § 25 ods. 4 Správneho poriadku, že neodpovedal na jeho argumentáciu o tom, že je občanom bez trvalého pobytu a poštový priečinok je proti nemu hrubo zneužívaný.

11. Pretože je sťažovateľovi obsah napadnutého uznesenia dostatočne známy, ústavný súd ho na tomto mieste nebude opakovane rozvádzať (keďže aj podstatná argumentácia kasačného súdu je už uvedená v bode 4 tohto uznesenia).

12. Ústavný súd s prihliadnutím na argumentáciu kasačného súdu uvádza, že jeho závery o posúdení otázky včasnosti podania správnej žaloby sťažovateľa s negatívnym výsledkom, teda ako oneskorene podanej, sú ústavnoprávne akceptovateľné. Na tomto mieste zároveň akcentuje,

že práve posúdenie tejto otázky bolo pre rozhodnutie kľúčové. Napadnuté uznesenie preto nie je možné označiť za arbitrárne či vydané na základe zjavne neodôvodnených záverov.

13. Je potrebné poukázať na to, že kasačný súd korektným spôsobom odkázal jednak na obsah § 10 ods. 5 zákona o CPP (o určení zákonnej 15-dňovej lehoty na podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu CPP), tiež aj na § 25 ods. 4 Správneho poriadku a v neposlednom rade presne a jasne v rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia sumarizoval časové následnosti pri podávaní správnej žaloby sťažovateľom. Z uvedeného tak jednoznačne a bez relevantných pochybností vyplynulo, že sťažovateľom podaná správna žaloba bola podaná zjavne po zákonnej lehote a tiež že v jeho veci boli správnym súdom relevantné právne predpisy aplikované ústavnoprávne súladným spôsobom.

14. V kontexte uvedeného tak neobstojí ani námietka sťažovateľa týkajúca sa (podľa jeho presvedčenia) určenia nesprávneho momentu doručenia mu rozhodnutia CPP do ním zriadeného poštového priečinka. Na tomto mieste sa žiada tiež dodať, že už pri zriadení priečinka si musel byť sťažovateľ vedomý aj právnych následkov s tým spojených, primárne v otázke začatia plynutia lehôt. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že si priečinko zriadil sám. Zároveň ústavný súd dopĺňa, že aj napriek tomu, že kasačný súd úplne adresne nereagoval na tvrdenia sťažovateľa (o tom, že nemá trvalý pobyt, a ak by si poštový priečinko nezriadil, nebolo by možné mu doručovať poštu alebo že poštový priečinko je proti nemu zneužívaný), vzhľadom na už uvedené (ako aj na podstatu rozhodnutia ako takého) však nie je možné ani na základe tejto skutočnosti dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa. Na prvý pohľad je zrejmé, že tieto tvrdenia sú bez relevancie k záveru o tom, že sťažovateľ správnu žalobu podal zjavne oneskorene.

15. Ani skutočnosť, že sa sťažovateľ s názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (I. ÚS 1/2020, I. ÚS 113/2022).

16. Vzhľadom na všetko uvedené tak ústavný súd dospel v danej veci k jednoznačnému záveru, že napadnuté uznesenie podáva na procesne relevantné otázky súvisiace s procesným záverom o oneskorení podaní správnej žaloby jasné a zrozumiteľné odpovede, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením:

17. V tomto smere je potrebné odkázať na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcu sa aplikácie čl. 6 ods. 1 dohovoru, z ktorej vyplýva, že vylučuje jeho aplikáciu na veci prejednávané v správnom konaní, argumentujúc, že tvoria súčasť jadra výsad verejnej moci [hard core of public-authority prerogatives (porov. Jussila v. Fínsko, c. 73053/01, rozsudok Veľkej komory ESLP z 23. 11. 2006, bod 45; Ferrazzini v. Taliansko, c. 44759/98, rozsudok Veľkej komory ESLP z 12. 7. 2001, body 24 a 31)].

18. Výnimku z tejto zásady EŠLP pripúšťa len v takých veciach, kde sa správne konanie považuje za konanie trestné, čo však nie je prípad sťažovateľa.

19. Prihliadajúc na skutočnosť, že vo veci sťažovateľa správne orgány neuložili sankciu za porušenie právnej (zákonnej) povinnosti, ktorá by bola preventívno-represívneho charakteru, ústavný súd dospel k záveru, že na vec sťažovateľa nie je aplikovateľný čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu